

SCENARIUSZ SZKOLENIA STACJONARNEGO – nr 6a

Wersja 1.1

MATERIAŁ DLA TRENERÓW LOKALNYCH

TYTUŁ SZKOLENIA: Z jednego korzenia – o tradycji judaizmu i religii chrześcijańskiej

Autorka: Malwina Okrzesik, trenerka centralna w obszarze „Religia i potrzeby duchowe”

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Obszar tematyczny: Religia i potrzeby duchowe

Poziom: podstawowy

E-usługi, programy, narzędzia, których dotyczy szkolenie:

- Wirtualny spacer po Muzeum Żydów Polskich: <http://wirtualnyspacer.polin.pl/>
- Platforma Wirtualny Sztetl <https://sztetl.org.pl/pl>
- Żydowski Instytut Historyczny : <http://www.jhi.pl/>
- Serwis informacyjny Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów: <http://www.prchiz.pl/>

Czas trwania: 120 minut

II. SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE

W wyniku szkolenia uczestnik / uczestniczka :

a) Wiedza

- Dowie się, jak pozyskiwać i wybierać informacje dotyczące historii i religii Żydów, szczególnie na terenach Polski
- Dowie się o różnych narzędziach, dających możliwość poznawania na odległość materiałów archiwalnych, muzealnych, poświęconych Żydom
- Pozna serwis poświęcony współpracy Chrześcijan i Żydów w Polsce
- Dowie się gdzie szukać informacji o dialogu między judaizmem a chrześcijaństwem

b) Umiejętności

- Umie poruszać się po serwisach i stronach internetowych dotyczących judaizmu tak, aby w pełni wykorzystać informacje w nich zawarte
- Umie korzystać z usługi wirtualnego spaceru po obiektach muzealnych
- Umie korzystać z wyszukiwarek oferowanych przez serwisy historyczne dotyczące Żydów w Polsce
- Umie znaleźć i porównać informacje dotyczące historii relacji chrześcijańsko-żydowskich, korzystając z różnych źródeł

c) Postawa

- Aktywnie szuka informacji dotyczących historii Żydów na terenach Polski
- Szanuje wspólne dziedzictwo historyczne chrześcijan i Żydów
- Jest otwarty/ otwarta na różnorodność poglądów w dziedzinie religii
- Przeciwstawia się negatywnym stereotypom dotyczącym religii żydowskiej i Żydów
- Rozwija kompetencje cyfrowe zgodnie z własnymi potrzebami

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Podstawowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (1.1.1) potrafię korzystać z co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej
- (1.1.2) umiem wyszukiwać informacje online za pomocą co najmniej jednej wyszukiwarki internetowej,
- (1.2.1) potrafię sprawdzać i oceniać wiarygodność informacji w Internecie
- (1.2.2) umiem wybierać najbardziej przydatne informacje online
- (2.3.2) potrafię korzystać z co najmniej jednej usługi dostępnej online (e-usługi)

Lista kompetencji uczestnika / uczestniczki z „Ramowego katalogu kompetencji cyfrowych” rozwijanych podczas szkolenia:

- (7.1.1) potrafię znajdować w Internecie informacje i materiały poświęcone rozwojowi duchowemu/ religijnemu (np. teksty, filmy, konferencje, stacje radiowe i telewizyjne, transmisje na żywo, informacje o działalności i spotkaniach grup oraz wspólnot, kursy online) (1.1.1, 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2)
- (7.1.5) umiem korzystać z e-usług i aplikacji wspierających praktyki religijne/ duchowe (np. modlitwę, pielgrzymki, wyszukiwanie grobów, zwiedzanie obiektów sakralnych i cmentarzy) (1.1.1, 1.1.2, 2.3.2)
- (4.1.4) potrafię korzystać z katalogów i kolekcji udostępnionych w Internecie przez różne instytucje kultury (np. biblioteki, muzea, kina, teatry) (1.1.1, 1.1.2, 1.2.2, 2.3.2)

Krótki opis zakładanych korzyści, jakie uczestnik / uczestniczka odniesie dzięki posługiwaniu się e-usługami omawianymi na szkoleniu:

Podczas szkolenia uczestnicy poznają możliwości, jakie daje wirtualny spacer po Muzeum Żydów Polskich POLIN. Dowiedzą się jak korzystać z platformy informacyjnej Wirtualny Sztetl, poświęconej tradycji, historii oraz religii żydowskiej. Nauczą się jak korzystać z oferty Żydowskiego Instytutu Historycznego poznania jego zasobów online. Dowiedzą się jak wyszukiwać w Internecie wiarygodne informacje dotyczące dialogu chrześcijańsko-żydowskiego.

III. WARUNKI UDZIAŁU UCZESTNIKA / UCZESTNICZKI W SZKOLENIU

Osoby chcące wziąć udział w tym szkoleniu powinny mieć podstawowe umiejętności obsługi komputera z dostępem do Internetu (na poziomie „Pierwsze kroki z komputerem”) a także posiadać skrzynkę poczty elektronicznej i z niej korzystać.

IV. POTRZEBNE ZASOBY

Sprzęt komputerowy – minimalne wymagania:

- Minimum jeden komputer na dwie osoby
- Rzutnik, ekran, projektor dla TL

Oprogramowanie – minimalne wymagania:

- Zainstalowana przeglądarka www w wersji nie starszej niż z 2015 roku.

Internet - minimalne wymagania:

- Szkolenie nie wymaga szczególnego transferu danych, tylko przeglądania stron www

Materiały papiernicze:

- Nie są wymagane

Inne materiały:

- dwa pudełka z napisem „kosz” i „walizka”

V. RAMOWY SCENARIUSZ SZKOLENIA

Scenariusz – jest jak drogowskaz, mapa podróży: opis początku i zakończenia szkolenia należy każdorazowo dostosować do sytuacji danej grupy. W scenariuszach są one opisane w sposób, który pozwala przeprowadzić szkolenie dla grupy, której uczestnicy nie brali dotychczas udziału w innych szkoleniach w ramach projektu, nie znają się. W grupach, dla których to szkolenie jest kolejnym a tym bardziej, gdy uczestniczą w tym samym dniu w więcej niż 2-godzinny szkoleniu – obie części, a przynajmniej rozpoczęcie należy odpowiednio skrócić / uprościć.

Rekomendujemy jednakże aby nie eliminować zawierania tzw. kontraktu (zasad pracy na szkoleniu), przedstawienia celów szkolenia a także elementu ewaluacji – choć mogą być bardzo skrócone. W części głównej szkolenia we wszystkich scenariuszach zostało zaproponowanych na tyle dużo ćwiczeń, aby wypełniły one dodatkowy czas. Można także posłużyć się materiałami z części X aby dopełnić treści szkolenia w przypadku grup, które dobrze sobie radzą z komputerem i wykonują zadania szybciej niż inni.

Czas trwania	Moduł	Czas trwania poszczególnych	Potrzebne materiały
--------------	-------	-----------------------------	---------------------

modułu		zagadnień / ćwiczeń	
15-20 min	<p>Początek szkolenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie się trenera / trenerki - Informacja trenera / trenerki o tym, że szkolenie jest realizowane w ramach projektu e-Mocni i współfinansowane ze środków UE - Przedstawienie się uczestników, integracja <p>Jeśli grupa spotyka się po raz pierwszy lub do grupy dołączył nowych uczestnik/nowa uczestniczka można wykorzystać krótkie zabawy integracyjne opisane w innych scenariuszach projektu e-Mocni. Jeśli osoby uczestniczące znają się z wcześniejszych szkoleń nie jest konieczne przedstawianie się</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie celów szkolenia. - Zebranie na tablicy oczekiwań wobec szkolenia. - Kontrakt – ustalenie zasad współpracy na podstawie wcześniej przygotowanych punktów - Pre-test (wypełnienie) 	<p>5 minut</p> <p>5 minut</p> <p>5 minut</p> <p>5 minut</p>	<p>Flipchart, flamaster, mała piłka</p>
90 min	<p>Przebieg szkolenia (prezentacja, praca indywidualna przy komputerze)</p> <p>Ćwiczenie 1 „Wirtualny spacer po Muzeum Żydów Polskich”</p> <p>Ćwiczenie 2 „Wirtualny Sztetl”</p> <p>Ćwiczenie 3 „Żydowski Instytut Historyczny”</p> <p>Ćwiczenie 4 „Serwis Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów”</p>	<p>30 min</p> <p>35 min</p> <p>15 min</p> <p>10 minut</p>	<p>rzutnik, ekran, komputery z dostępem do Internetu</p>
15 min	<p>Zakończenie szkolenia:</p> <p>Kosz i walizka – uczestnicy/ uczestniczki wpisują na wcześniej przygotowanych kartkach w walizce – to, co zapamiętali ze szkolenia, było przydatne i wezmą ze sobą do domu; w koszu – to, co uważają za nieprzydatne.</p> <p>Rundka informacji zwrotnej do trenera</p> <p>Post-test (wypełnienie)</p> <p>Rozdanie zaświadczeń i pożegnanie</p>	<p>5 minut</p> <p>5 minut</p> <p>5 minut</p>	<p>Kartki z walizką i koszem, Post-test, zaświadczenia</p>

VI. OPIS ĆWICZEŃ DO PRZEPROWADZENIA I WSKAZÓWKI METODOLOGICZNE

W scenariuszu zastosowano skróty :

TL – trener lokalny/ trenerka lokalna, OU- osoba uczestnicząca/ osoby uczestniczące w szkoleniu

Najważniejszym celem tego szkolenia jest zapoznanie OU z dostępnymi w Internecie i wiarygodnymi materiałami dotyczącymi kultury żydowskiej – wiary i tradycji ze szczególnym uwzględnieniem obecności i historii Żydów na

ziemiach polskich. Szkolenie zainteresuje osoby zainteresowane historią, kulturą żydowską i judaizmem oraz jego powiązaniem z religiami chrześcijańskimi.

Osoby zainteresowane pogłębieniem poznanych treści mogą również skorzystać z innych szkoleń z obszaru „Religia i potrzeby duchowe”, powiązanych z tą tematyką: nr 1 - „Spotkania z Biblią” i nr 5 – „Religie świata”.

O dalszym zastosowaniu zaprezentowanych w czasie szkolenia e-usług każdy decyduje osobiście i bierze za to całkowitą odpowiedzialność.

Ćwiczenie 1

„Wirtualne zwiedzanie Muzeum Żydów Polskich”

Metoda pracy : burza mózgów, prezentacja trenerska, praca indywidualna przy komputerze

Czas: 30 minut

Jako „rozgrzewkę” do tego ćwiczenia można na początku zaproponować OU podzielenie się na forum grupy informacjami, czy w najbliższej okolicy znajdują się jakieś miejsca, np. cmentarze czy budynki, związane z obecnością Żydów. TL pyta też o najbardziej znane OU słowa z tej kultury (menora, macewa, synagoga, chałka, szabat, Tora). Mimo, że nie są to słowa powszechnie używane, można uznać, że osoby zgłaszające się na to szkolenie mają jakąś podstawową wiedzę o judaizmie i kulturze żydowskiej. TL prosi też o wymienienie ważnych postaci biblijnych, które łączą wyznawców judaizmu i chrześcijan poprzez wspólny Stary Testament, tj. część Biblii, która opisuje okres od stworzenia świata do narodzenia Jezusa (Adam i Ewa, Kain i Abel, Mojżesz, Abraham, król Dawid).

Po rozgrzewce TL prezentuje stronę Muzeum Żydów Polskich, oferującą zwiedzanie swoich zasobów online, w prezentacji omawia budowę strony <http://wirtualnyspacer.polin.pl/>. W prezentacji warto zwrócić uwagę na zakładkę „Słowniczek”, będącą bogatym źródłem wiedzy o pojęciach związanych z kulturą żydowską, a dla bardziej zaawansowanych ciekawą propozycją będzie zakładka „pobierz” – materiały dostępne do pobrania na urządzenia mobilne.

Następnie OU siadają przy ekranach swoich komputerów i przeszukują informacje w nich zawarte, wybierają temat wirtualnej wycieczki i zaczynają zwiedzanie. Każda trasa rozpoczyna się od krótkiej zapowiedzi w języku angielskim z napisami po polsku, trzeba zwrócić uwagę na baner „rozpocznij zwiedzanie”, a po kliknięciu zapoznać OU ze sposobem korzystania ze slajdów i opisów, możliwością powiększania interesujących obrazów, włączenia kanału audio, opcji „na skróty” itp. TL pomaga osobom nieradzącym sobie.

Następnie OU dzielą się swoimi spostrzeżeniami, wymieniają na forum grupy, co można znaleźć na stronie Muzeum, czy jest interesująca. Oceniają, na ile wyszukane informacje są dla nich przydatne, czego nowego dowiedzieli się i czy powrócą na tę stronę w przyszłości.

Ćwiczenie 2

„Wirtualny Sztetl”

metoda: prezentacja TL, praca własna przy komputerze

czas: 35 minut

Prezentacja możliwości platformy Muzeum Żydów Polski POLIN przedstawiającej materiały historyczne dotyczące Żydów w Polsce, dokumentująca ich zwyczaje, życie codzienne, pracę, życie religijne.

TL otwiera stronę <https://sztetl.org.pl/pl>, prezentując jej budowę OU i możliwości jakie daje.

Jako pierwsze zadanie, nawiązując do „rozgrzewki” z ćwiczenia nr 1, OU wchodzi na zakładkę „Mapa” i odnajdują na mapie Polski swoją miejscowość, następnie sprawdzają, gdzie najbliżej ich miejsca zamieszkania znajdują się obiekty związane z kulturą żydowską. Należy zwrócić uwagę na znajdującą się po lewej stronie wyszukiwarkę wg miejscowości oraz spis symboli poszukiwanych obiektów. Niektóre osoby mogą potrzebować pomocy w korzystaniu z wirtualnej mapy, np. funkcji przybliżania/oddalania. TL pomaga osobom nieradzącym sobie.

Kolejna zakładka to „Słownik”, spis haseł związanych z tradycją żydowską, religią, historią.

Na portalu znajduje się zakładka „Biogramy”, wyszukiwarka zaginionych osób pochodzenia żydowskiego, warto zapoznać OU z jej możliwościami – wyszukiwania wg dat, miejsca zamieszkania itp.

Warto zwrócić uwagę OU na kafelek „Więcej...”, który otwiera drogę do kolejnych zakładek i poszukiwań na portalu. Szczególne ciekawe, do wykorzystania na szkoleniu, jest zapoznanie się z zakładkami: „Centralna baza judaików”, łącząca z bazą światowych pamiątek kultury żydowskiej (dokumentacja fotograficzna, opisy zdjęć w języku angielskim) oraz zakładka „Tradycja i zwyczaje żydowskie” dające możliwość poznania filmów, zdjęć, elementów tradycji, bogatych opisów świąt itp.

OU nawigują po stronie, wyszukując interesujące ich informacje, w miarę potrzeby, dzielą się swoimi wrażeniami na forum grupy.

Ćwiczenie 3

„Żydowski Instytut Historyczny”

Metoda: prezentacja TL, praca indywidualna przy komputerze

Czas: 15 minut

TL prezentuje kolejny, ciekawy portal poświęcony historii Żydów: Żydowski Instytut Historyczny <http://www.jhi.pl/instytut>. TL prezentuje stronę Instytutu, zwracając szczególną uwagę OU na zakładkę „Zbiory”, gdzie można znaleźć opisy i fotografie m.in: obrazów żydowskich artystów, czy przedmioty kultu religijnego, tzw. judaików, znajdujących się w zbiorach Instytutu. Warto zwrócić uwagę OU na ciekawe artykuły bloga Instytutu, dokumentujące wydarzenia kulturalne tej placówki historycznej a także opisujące jej zasoby.

Zainteresowani historią Zagłady znajdą wiele materiałów w zakładce „Archiwum Ringelbuma”, dokumentujące dzieje prześladowań i eksterminacji Żydów w czasie II Wojny Światowej. Korzystanie z zakładki Centralna Biblioteka Judaistyczna przewidziane jest w szkoleniu na poziomie średniozaawansowanym.

OU nawigują po stronie Instytutu wynajdując interesujące dla nich informacje, następnie dzielą się swoimi wrażeniami na forum grupy.

Ćwiczenie 4

„Serwis Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów”

Metoda: prezentacja trenerska, praca indywidualna przy komputerze

Czas: 10 minut

Celem tego ćwiczenia jest zapoznanie OU z serwisem informacyjnym Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów <http://www.prchiz.pl/>, Stowarzyszenia, działającego na rzecz dialogu międzyreligijnego i pogłębianiu wzajemnego zrozumienia między chrześcijanami i wyznawcami judaizmu. W serwisie znajdziemy głównie materiały tekstowe opisujące różne aspekty współdziałania obu religii - oświadczenia obu Kościołów, analizy teologiczne, publikacje wraz z linkami do innych źródeł: kwartalnika, blogów. OU przy ekranach swoich komputerów nawigują po stronie, poznając jej możliwości. Następnie dzielą się swoimi spostrzeżeniami na forum grupy, czy prezentowany serwis będzie dla nich przydatny w przyszłości.

Warto zwrócić uwagę OU na następujące materiały:

- <http://www.prchiz.pl/prchizkorzenie0010.html> - publikacja „Kościół katolicki o swoich żydowskich korzeniach” do pobrania w formie PDF
- http://www.prchiz.pl/pliki/Pamiec_ktora_laczy.pdf - publikacja do pobrania w formie PDF o polskich chrześcijanach zaangażowanych w dialog z Żydami i wyznawcami judaizmu
- niebieska zakładka po lewej stronie : wypowiedzi wspólnot wiary
- zakładka „ważne linki” <http://www.prchiz.pl/prchizlinkipopup.html> dająca możliwość dalszych poszukiwań materiałów na innych stronach internetowych poświęconych tej tematyce
- zakładka „teksty dialogu” http://www.prchiz.pl/prchiz_teksty_dialogu_popup.html z linkami do dokumentów papieskich dotyczących stosunku chrześcijan do wyznawców judaizmu

VII. SPECYFIKA SZKOLENIA W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU GRUPY WIEKOWEJ LUB SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ, DO KTÓREJ SZKOLENIE JEST SKIEROWANE

	Grupa / uczestnicy	Specyfika szkolenia (metodyka, język, ćwiczenia, oprogramowanie itp.) (jeśli dotyczy)
1.	18-34 lat	Nie dotyczy
2.	35-43 lat	Nie dotyczy
3.	44-65 lat	Nie dotyczy
4.	>65 lat	Mogą wymagać więcej czasu na wykonanie ćwiczenia
5.	Osoby z niskim wykształceniem	Mogą preferować przekaz w formie video a nie jednolite treści – informacje w formie pisemnej
6.	Osoby o niskich dochodach	jw.
7.	Osoby mieszkające na wsi	jw.

VIII. PYTANIA DO ANKIETY BADAJĄCEJ PRZYROST KOMPETENCJI UCZESTNIKÓW SZKOLENIA

1. Spacer po Wirtualnym Muzeum Żydów Polskich POLIN wymaga logowania

- a) tak
- b) nie

2. Na stronie Wirtualny Sztetl znajduje się mapa- wyszukiwarka obiektów związanych z kulturą żydowską na ziemiach polskich

- a) tak
- b) nie

3. Korzystając z serwisu Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów można przekierować się poprzez linki na inne strony poświęcone tematyce dialogu między tymi religiami

- a) tak
- b) nie

Prawidłowe odpowiedzi 1b, 2a, 3a

IX. LISTA ZAGADNIEŃ OMÓWIONYCH NA SZKOLENIU

1. Wirtualne zwiedzanie Muzeum Żydów Polskich POLIN
2. Platforma poświęcona tradycji, kulturze, historii żydowskiej Wirtualny Sztetl
3. Portal Żydowskiego Instytutu Historycznego
4. Serwis Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów

X. MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA UCZESTNIKÓW

1. Prezentacja Power Point, którą trener / trenerka wyświetli uczestnikom podczas szkolenia:
2. Prezentacja Power Point, z logo Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich w wersji czarno-białej, do wydruku jako materiały dla uczestników szkolenia.
3. Materiał typu „jeśli chcesz wiedzieć więcej”:
 - a. <http://jewish.org.pl/> portal Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Polsce
 - b. <http://cbj.jhi.pl/> Centralna Biblioteka Judaistyczna
 - c. <https://www.sbc.org.pl/dlibra/results?q=judaica&action=SimpleSearchAction&type=-6&p=0> judaica w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej
 - d. <http://beit.org.pl/pl/> serwis społeczności żydowskiej w Polsce
 - e. <http://zydziicarownice.blog.pl/o-autorce/> blog teolożki Zuzanny Radzik o problemach relacji żydowsko-chrześcijańskich
 - f. http://www.polskaniezwykla.pl/web/route/198.krakow--synagogi.html#show_map : przewodnik po synagogach Krakowa do pobrania w PDF
 - g. <http://miastokrakow.wkraj.pl/index.php?start=52681&desc=+Synagoga+Tempel#/52681/0> - wirtualne zwiedzanie synagogi Tempel w Krakowie
 - h. <https://www.earthcam.com/world/israel/jerusalem/?cam=jerusalem> kamera na żywo ze Ściany Płaczu w Jerozolimie

Dostęp do wszystkich ww. źródeł jest bezpłatny, wymagany podstawowy poziom kompetencji cyfrowych.

Scenariusz dostępny na licencji Creative Commons: Uznanie autorstwa 3.0. Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie materiałów w tym utworów, tworzenia i rozpowszechniania ich kopii w całości lub we fragmentach, wprowadzania zmian i rozpowszechniania utworów zależnych - pod warunkiem zachowania niniejszej informacji licencyjnej i wskazania autorów oraz FRSI jako właścicieli praw do tekstu. Tekst licencji dostępny na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>.